

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **1/ Z.**, bývajúcej v H., **2/ M.**, bývajúceho v H., zastúpeného žalobkyňou **1/ 3/ M.**, bývajúcej v H., zastúpenej žalobkyňou **1/**, proti žalovaným **1/.**, so sídlom v B., **2/ S.**, so sídlom v B., **3/ N.**, so sídlom V., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 155/2005, na dovolanie žalobcov **1/ až 3/** zastúpených JUDr. D., advokátkou so sídlom v B., proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. júla 2008 sp. zn. 8 Co 458/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným **1/ až 3/** nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 11. septembra 2006 č.k. 16 C 155/2005-115 zamietol žalobu a žalovaným **1/ až 3/** nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia **1/ až 3/** (ďalej len „žalobcovia“) – právni nástupcovia zomrelého I. (ktorý uzavrel zmluvy s nebankovými spoločnosťami H., o.c.p. a.s, B. a S., a.s. a zveril im peňažné prostriedky v celkovej výške 638 000 Sk) sa v konaní domáhali, aby žalovaní **1/ až 3/** boli súdom zviazaní zaplatiť im 825 282 Sk s príslušenstvom ako náhrady škody, ktorú spôsobili nesprávnym úradným postupom v zmysle § 18 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Žalobcovia vznik škody vyvodzovali z toho, že žalovaní **1/ až 3/** porušili svoje prevenčné povinnosti (§ 415 a § 420 Občianskeho zákonníka), žalovaní **1/ a 2/** povinnosti v zmysle zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov a žalovaná **3/** povinnosti dohľadu v zmysle § 59 zákona č. 385/1999 Z.z. o kolektívnom investovaní. Súd prvého stupňa žalobu zamietol s odôvodnením, že výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali vznik škody ani nesprávny úradný postup žalovaných

1/ až 3/ a napokon ani príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Na odvolanie žalobcov 1/ až 3/ Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 1. júla 2008 sp. zn. 8 Co 458/2006 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovaným 1/ až 3/ nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Výrok vo veci samej odôvodnil tým, že na základe výsledkov dokazovania vykonaného v dostatočnom rozsahu nebol preukázaný nesprávny úradný postup štátu (jeho orgánov), ani žalovanej 3/ v zmysle § 18 zákona č. 58/1969 Zb. V prípade označených tzv. nebankových subjektov nešlo o investičné spoločnosti (fondy) zriadené na základe zákona č. 248/1992 Zb. o investičných spoločnostiach a investičných fondoch, ani o správcovské spoločnosti zriadené podľa zákona č. 385/1999 Z.z. o kolektívnom investovaní. Štát v týchto prípadoch nemal právo zakázať uzatváranie zmlúv o tichom spoločenstve a iných súkromnoprávných zmlúv. Ich účastníci uzatvárali tieto zmluvy slobodne, v rámci zmluvnej autonómie. Mali si byť vedomí nielen možností zisku, ale aj rizika a strát v rámci takto založených právnych vzťahov. K námietke žalobcov, že štát porušil svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uviedol, že predpokladom zodpovednosti štátu za škodu podľa § 18 zákona č. 58/1969 Zb. je jedine nesprávny úradný postup orgánov štátu. Porušenie prevenčnej povinnosti môže založiť iba všeobecnú zodpovednosť v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorá je ale vo vzťahu k štátu vylúčená osobitnou úpravou danou zákonom č. 58/1969 Zb. Pokiaľ teda súd prvého stupňa s poukazom na nepreukázanie splnenia predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaných 1/ až 3/ za škodu spôsobenú žalobcom zamietol celú žalobu ako nedôvodnú, rozhodol vecne správne. Odvolací súd preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 O.s.p.). O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie. Pokiaľ súd prvého stupňa zamietol žalobu z dôvodu predčasného uplatnenia práva na náhradu škody (podľa jeho názoru môže škoda vzniknúť až v nadväznosti na výsledok konkurzného konania na majetok úpadcu – nebankového subjektu), dovolatelia vyslovili názor, že škoda vznikla už zverením peňažných prostriedkov nebankovým subjektom. Žalovaní 1/ až 3/ pritom mohli zamedziť tomu, aby sa vo verejne šírenej reklame propagovala činnosť týchto nebankových subjektov. Ku vzniku škody došlo v dôsledku zanedbania ich prevenčných povinností. Žalobcovia žiadali napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež ním potvrdený prvostupňový rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ sa k dovolaniu písomne nevyjadril. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nie je procesne prípustné, a preto ho žiadal „zamietnuť“. Žalovaná 3/ žiadala procesne neprípustné dovolanie, ktoré navyše smeruje proti vecne správne rozhodnutiu odvolacieho súdu, „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchytil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovolaním žalobcov nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ani rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd vyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť ich dovolania nezaložil ani odvolací súd tým, že by vyslovil prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O.s.p.). V danom prípade preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p.

Dovolanie žalobcov by vzhľadom na to mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú

spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobcovia existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť ich dovolania preto nevyplýva ani z § 237 O.s.p.

Všetky dovolacie námietky žalobcov sa z hľadiska obsahového týkajú právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov, ktoré dovolatelia nepovažujú za správne. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že prípustnosť dovolania žalobcov v časti, ktorá smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, je vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov je procesne neprípustné (§ 238 ods. 1 až 3 O.s.p., § 237 O.s.p. a § 239 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie preto odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní nemali žalobcovia úspech a nevzniklo im právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Keďže

procesne úspešní žalovaní nepodali návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania, dovolací súd im nepriznal náhradu trov tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. augusta 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková